

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Кафедра футболу**

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Теорія і методика обраного виду спорту
та спортивно-педагогічне вдосконалення
(ТіМОВС та СПВ)
(спеціалізація - футбол)
(1 курс)**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>017 Фізична культура і спорт</u>
ФАКУЛЬТЕТ	<u>фізичної культури і спорту</u>
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>перший (бакалаврський)</u>

Львів – 2018

Програма навчальної дисципліни “Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення” (ТіМОВС та СПВ (спеціалізація - футбол)) для студентів 1 курсу факультету фізичної культури і спорту галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Розробники:

Дулібський Андрій Васильович,
завідувач кафедри футболу,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Огерчук Олександр Федорович,
викладач кафедри футболу

Програма затверджена на засіданні кафедри футболу
Протокол № 1 від «29» серпня 2018 року

Завідувач кафедри футболу

_____
(підпис)

(Дулібський А.В.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою факультету фізичної культури і спорту

Протокол від « ____ » _____ 2018 року № ____

Декан _____ (Ріпак І.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© ЛДУФК, 2018 рік

© Дулібський А.В., Огерчук О.Ф., 2018 рік

Програма вивчення навчальної дисципліни “Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення” (ТіМОВС та СПВ (спеціалізація - футбол)) складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Предметом вивчення навчальної дисципліни "Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення" (ТіМОВС та СПВ) є теоретико-методичні закономірності навчання, виховання і розвитку футболістів.

Міждисциплінарні зв'язки: "Вступ до спеціальності", "Соціологія", "Анатомія людини", "Теорія і методика спортивних ігор", "Теорія і методика рухливих і рекреаційних ігор", "Теорія і методика гімнастики", "Теорія і методика легкої атлетики", що формує базові знання і вміння у студентів перед проходженням дисциплін "Теорія і методика фізичного виховання", "Організація і управління у сфері фізичної культури і спорту", "Олімпійський і професійний спорт", "Педагогіка", "Психологія" та інших.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ у навчальну дисципліну „ТіМОВС та СПВ”.

Тема 2. Техніка гри у футбол.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Тактика і стратегія гри у футбол.

Тема 2. Основи навчання, виховання і розвитку футболістів футболу юних футболістів у спортивних школах.

Мета та завдання навчальної дисципліни

**"Теорія і методика обраного виду спорту
та спортивно-педагогічне вдосконалення"
(ТіМОВС та СПВ)**

Навчальна дисципліна "Теорія і методика обраного виду спорту та спортивно-педагогічне вдосконалення" (ТіМОВС та СПВ) - один з профілюючих предметів у підготовці фахівців спеціалізації "футбол", яка розкриває теоретико-методичні закономірності навчання, виховання і розвитку футболістів.

Метою дисципліни є надання студентам 1-го курсу спеціалізації "футбол" знань, вмінь і навичок з теорії і методики викладання футболу, необхідних для самостійного проведення навчальних і навчально-тренувальних занять з групами юних футболістів різного віку в системі спортивних шкіл.

Навчання проводиться у формі лекцій, семінарських, методичних, практичних занять, навчальної практики та самостійної роботи студентів.

На лекційних заняттях студентам подаються наукові знання з теорії і

методики обраної спеціальності, для застосування у практичній роботі вчителів і тренерів з виду спорту в системі спортивних шкіл. Детально розглядаються питання техніки, тактики і стратегії гри, методики навчання технічним прийомам і тактичним діям.

На семінарських заняттях закріплюється навчальний матеріал лекційних занять. На методичних заняттях студенти залучаються до активного аналізу методики навчання техніки і тактиці гри у футбол, вивчення стратегії гри, оволодіння методами навчання технічним прийомам і тактичним діям.

На практичних заняттях студенти оволодівають основами методики навчання техніки і тактики; проводять навчальну практику з підготовкою конспектів занять, проведенням частин занять.

Самостійна робота проводиться під контролем викладача і передбачає виконання рефератів, самостійну підготовку до практичних занять.

Заняття з ТіМОВС та СПВ є важливою і невід'ємною складовою професійно-педагогічної підготовки бакалаврів напряму «фізична культура і спорт».

Вивчення дисципліни передбачає вирішення таких завдань;

Формування у студентів знань про:

- предмет, завдання і зміст курсу ТіМОВС та СПВ, основні структурно-змістові особливості гри у футбол, місце футболу у системі фізичної культури і спорту;

- поняття про стратегію гри;

- класифікацію техніки і тактики гри у футбол;

- основи методики навчання техніці і тактиці гри;

- основи методики проведення занять у підготовчих групах з юними футболістами.

- оформлення план-конспектів занять.

Студент зобов'язаний знати:

- зміст навчального матеріалу з курсу ТіМОВС та СПВ;

- основні структурно-змістові особливості гри у футбол як складової фізичної культури і спорту;

- про сучасний розвиток футболу в світі, Україні, області.

- поняття про стратегію гри;

- класифікацію техніки і тактики гри у футбол;

- поняття про техніку і тактику гри;
- особливості сучасної техніки і тактики гри у футбол.
- основи методики навчання техніці і тактиці гри;
- методику навчально-тренувального процесу у підготовчих групах, в загальноосвітніх школах.

Студент повинен вміти:

- застосовувати на практиці здобуті знання, вміння і навички з техніки виконання і методики навчання технічним прийомам і тактичним діям;
- складати конспекти заняття з навчання техніці, тактиці гри для групи початкової підготовки з футболу.
- організувати і проводити заняття з футболу у групах юних футболістів, учнями спортивних шкіл;
- працювати з літературними джерелами, виконувати реферати, іншу самостійну роботу.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Вступ у навчальну дисципліну „ТіМОВС та СПВ”.

- Мета, завдання, зміст навчальної дисципліни „ТіМОВС та СПВ”.
- Історія виникнення і розвитку футболу.
- Коротка характеристика гри у футбол.
- Правила гри у футбол.
- Техніка безпеки під час занять з футболу.

Тема 2. Техніка гри у футбол.

- Поняття про техніку гри.
- Класифікація техніки гри у футбол.
- Техніка виконання і методика навчання технічних прийомів у футболі.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Тактика і стратегія гри у футбол.

- Поняття тактики і стратегії, класифікація, методика навчання і застосування в умовах практики.
- Групові тактичні дії у нападі і захисті.
- Тактичні системи.

Тема 2. Основи навчання, виховання і розвитку юних футболістів у спортивних школах.

- Особливості методики навчально-тренувального процесу у підготовчих групах в спортивних школах.
- Підготовка план-конспектів занять.

Методи контролю

- Вибіркове усне опитування,
- тестування,
- перевірка письмових робіт,
- диференційований залік.

Перелік залікових питань

1. Техніка і тактика гри у футбол, класифікація.
2. Стратегія гри.
3. Еволюція та сучасні тактичні системи гри в футбол.
4. Основи методики навчання техніці гри.
5. Основи методики навчання тактиці гри.
6. Індивідуальна тактика гри у нападі польового гравця без м'яча і з м'ячем.
7. Індивідуальна тактика гри у захисті проти польового гравця без м'яча і з м'ячем.
8. Тактичні дії у захисті у виконанні воротаря проти гравця з м'ячем і без м'яча.
9. Індивідуальна тактика гри у нападі польового гравця при стандартних положеннях.

10. Групові тактичні дії у нападі і захисті.
11. Навчання, виховання і розвиток юних футболістів у спортивних школах.
12. Вимоги до оформлення план-конспектів занять з футболу.

Рекомендована література

1. Авраменко В.Г., Бобарико О.Є., Гончаренко В.І., Джус О.М., Дуніхін П.М., Фалес Й.Г. та ін.. Футбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. - Київ: Республіканський науково-методичний кабінет Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту, 2003. - 105 с.
2. Віхров К.Л. Тактика захисту. // Журнал „Фізичне виховання в школі», №4, 2004. - Київ: «Педагогічна преса», 2003. - С. 17 - 21.
3. Вихров К.Л., Дулибський А.В. Разминка футболистов: метод. пособ. / Вихров К.Л., Дулибський А.В. – Київ: Комби ЛТД, 2005. – 192 с.
4. Гриндлер К., Пальке Х., Хеммо Х. Техническая и тактическая подготовка футболистов. - М.: ФИС, 1976.
5. Дулібський А.В., Фалес Й.Г. Техніко-тактична підготовка юних футболістів. - Київ: Науково-методичний комітет Федерації футболу України, 2001.
6. Дулібський А.В. Моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу. - Київ: Науково-методичний комітет Федерації футболу України. - 2001. - 130 с.
7. Дулібський А. Структурно-змістові компоненти змагальної діяльності центрального півзахисника в сучасному європейському футболі. - Андрій Дулібський, Тарас Завійський, Богдан Виноградський // Спортивна наука України. – 2017. – № 3 (2017). – С. 10 – 19. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/606/586>).
8. Дулібський А. Тактико-стратегічні аспекти змагальної діяльності центрального захисника у сучасних оборонних стратегіях гри команд з футболу. - Андрій Дулібський, Андрій Маркович, Богдан Виноградський, Богдан Хоркавий, Олег Колобич, Олександр Огерчук, Ярослав Грисьо // Спортивна наука України. – 2017. – № 5 (2017). – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/645>.

9. Зеленцов А.М., Лобановський В.В. Моделирование тренировки в футболе. 2-е видання, перероблене і доповнене. - Київ: Альтерпрес, 1998. - 216 с.
10. Романенко А.Н., Джус О.Н., Догадин М.Е. Книга тренера по футболу. - Київ: Здоров'я, 1975. - 180 с.
11. Соломонко В.В., Фалес І.Г., Хоркавий Б.В. Футбол. Навчально-методичний посібник для тренерів і гравців дитячо-юнацького та аматорського футболу. - Львів: ЛКТ ЛНАВМ ім. Гжицького С.З., 2007. - 134 с.
12. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В.. Футбол: Посібник для футболістів і тренерів аматорського футболу. - К: Олімпійська література, 2005. - 193 с.
13. Фалес Й.Г., Огерчук О.Ф., Колобич О.В., Дулібський А.В. Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру для підготовки футболістів. - Львів: ВКП ф. ВМС, 1998. - 188 с.
14. Чанади А. Футбол. Стратегія: Перевод с венгерського. - М: Фізкультура и спорт, 1981. - 208 с.
15. Чанади А. Футбол. Тренінг: Перевод с венгерського. - М: Фізкультура и спорт, 1984. - 263 с.
16. Чанади А. Футбол. Техніка: Перевод с венгерського. - М: Фізкультура и спорт, 1984. - 247 с.
17. Футбол. Учебник для інститутів фізкультури. Под ред. Казакова П.Н. - М: „Фізкультура и спорт“, 1979. - 256 с.
18. Чорнобай І.М. Розвиток швидкісних якостей юних футболістів / Навчально-методичні рекомендації. - Львів: НВФ «Українські технології», 2007. - 60 с.